

جمعه - ۱۰ کانون ثانی ۱۹۲۶

جلد : ۵

اوجنجهی سنه - نومرو ۵۳

ملی محسوسه

اداره خانه :
باب عالی جاده مقدسه
اقدام یوردی
اتصالده کی بناده
دائرة مخصوصه
صاحب و مدیری
محمد مسیح

آیونه شرائطی
سنه لکی ۲۵۰
آلتی آیلغی ۱۲۵
فوق العاده نسخه لری
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدن
مجموعه من هیئتجه
طبعی تنسیب ایدلمز
آثار اعاده ایدلمز

هر آیک برنجی داوره بشیمی کونلری هیقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموعه دور

عشق

بيلرجه ايشيدم كه جهان مليكنه حاكم
عشق آدى، فسون كوكاكلى بر واهمه وارمى !
صوددم : بو نعل شى، طانيك بوقى، نهدر، كم ؟
مادامك عصرلجه بو واديلرى صارمى ... !
بر حاسنا سكوت آغلادى هر پرده اوآنده ؛
بركونده جواب آلمد انكيتدن، افقدن ... !
وفاكه كوكاك دوشدى بر آهوه جزانده .
بيلهم وياياندن نه ايش عشق ايله حيران !
*
بر پرده بولوغازسه آتش قو بيله ياغاز ؛
قلب آغريسي چكمرسه بشر عشقه ايناغاز ... !
۱۳ كانون ثانی ۱۹۴۶

فهرست

حرکت ايشدى . كوتاهيه واليسى آل برلكيله ثورنكاريني
جيزديكي مودللاره كوره چيديل اعمال ايديلدى . عيني سنه نك
۱۱ شوال بازار ۱۳- آغستوس دقونيهده يشل قيه جيني وضعنه
باشلاندى . ۲۶ ذى الحجه ۲۵- تشرين اولده نعيبرات ختامه ايردى .
سوكولان آسكى چييلردن برقسمنى طرفتجي باغچيه نه ايرايديهن
مخله كوميدلر . متباقيسى قيز قيهسى نام مخله قوتولدى [۱] . بوكون
قيه حضر اوزونده اوزمان چييلردن موجود برتانه بيله يوقدر .
قونيهده مختلف صنعتكارلر طرفدن ايشله مشر بعضى رسملر
كوزيمزه ايليشيور . سبوكلك طرزنده بايلان بوقشلقايت وقيق
بر صنعتله ترسيم ايديشدر . بورسملردن برنده صنعتكارلر قيديني
كوره بيلدك . داهانقائى معلوم اولمايان بر طاقيم اثرلر واردركه
بونلك نهمان وجوده كتيرلديكي تماميله مجهولندهدر . يالكيز
كتابهسى اوقويه بيلديكم : برلوحه نك ۱۳۳۵ تاريخنده ايشله نديكي
آكلابوزو . بو رسم صولو بويا ايله ايلامش بويوك قطعه دهدر :
كتبه العبد الفقير الى رحمه ربه القدير حافظ محمد امين الوهي عين
كاتب ديوان [۲]

[۱] مجموعه تاورخ، عبدالباق دده، يكي قابو مولو بخانه كتبخانهسى.

[۲] بورم اليوم قوتيهده (آشجى باشى) حجره سنده اصيلى

يئشدى

دورماقدهدر .

شراب العين

هايدنه

بربرك

و. ب. قيتاشدا

۳

هايدنه نك مجار پرنسى (پول آنتوان فستووازي) نزدينه
كيرديكندن بخت ايشدك . بو انساب وقعهسى جوق غريب
برشكده اولمشدى . بركون سراى اوركسترهسى پرنسك حضورنده
هايدنه نك رسنه فونويسنى چاليوردى . پرنس اثرى اوقوربوكندى كه
صوكنه واريلدن موسيقيشناسلرى دورديزدى وبسته كارى بولوب
كتيرملرني امر ايتدى . بر مدت صوكرا هايدنى حضوره
چيقاردلر . پرنس ، استادك ضيف ، اسمر رنكلي ياپيسنى ،
هينسمر حانى ، ساكن قونوشونى كورنجاثرله مؤثر آره سندهكى
تضادك بويوكلكي قارشينسده شاشدى قالدى . مستثنا برمساعده .
كارلقه درحال : « كيت ، ديدى ، سراى معلمى ايليسهسى كين !
سنى بر دها بوقيافنده كورمك ايسته م : جوق كوچوكسك ،
صورتك دهنه قدر مسكين : يكي بر ايليسه ، بوقهلى بهر وقه ، قيرمزي
اوچكلر آل ، فقط اوچكلر يوكسك اولسون ، بويكي اقتدارك ايله
متناسب برسويه قالد برسينلر ! ايشيديورميسك : كيت ، هر ايستد .
يكسكى ويره جكلردو . » بو نيم مستهزى امرلر اوقوشندن هايدن
ايشارى چيقدى ، سكر كون صوكراده سرايك معاون قاهل
مايسترولفنه تعين ايدلدى . « آيزه نشتاد » دهكى شاقو پك
مختمشدى . هايدن ، سرايك كيره دكن بر معتاديك صبق بر نه هدايه
امضالامشدى . على العاده بره سراى ضابطى، وضعيته كيرمشدى .
او عصر ساريلونده ، موسيقيشناسك مستقل بويوكسك بره سندی
يوقدى . پوتوونه قادار بوتون موسيقى استادلرى بوايميتمز وضعيته
كيرمكه راضى اولمشلردو . ايرتسى سنه پرنس اولدى ويريته
قارده شى نيقولا كجدى ، يكي پرنس موسيقى دلبلى ايدى بالذات
موسيقى مهارتى واردى . هايدن يكي بر موقع قازانير كى اولمشدى ؛
اونك نژنده تمام اوتوزسنه خدمت ايشدر . يكي پرنسك
انشا ايتدريدكي سراى برقات دها مختمشدى . سرايده موسيقى به
اهميت و برلشدى . هايدنه نك امرى آلتندكى اوركستره جوق
يوكسكىدى . صنعتكارلرلر برقسى بالذات ياشدريدكي طلبلرى
ايدى . بعضيلرى يوكسك برنام قازانمشلردى . هايدن اونلرله
اك ايدنه آل بر شكده چاليشوردى . ايسته ديكي كى پرووالر ،
تجربهلر باپوردى . صنعتكارلرلر بوتون غيرتيرنه رغما پرنسندن
يكي يكي اخطارلرلكيور ، دها فضله چاليشمارلى ايسته نيوردى .
معيت صنعتكارلرى هايدنه نك قيمتى بيلورلر ، هر دلرل امرلرني
بويوك بر حرمت ومختله ايفا ايديبورلردى . او كا وغنيز پيدومزاه
papa ديه خطاب ايدرلردى . موسيقى هئتى برعائله كى ايدى .

(موزار) دی . موزارایله ده و یانه ده طانیسه شدی . برکون بابایی ده اویوله موزار حقه ده شوسوزاری سویله مشدی : « ناموسلی برانسان کی اللهک حضورنده سزی تأمین ایده دم که ، اوغلنکه ، شخصاً و شهرتلیله طانیسینم موسیقیشناسلرک الک بویوک در ؛ و انک ذوق و بسته کارق ده کی و قوفی بوکسک در . ، موزاروده بو توجیهک لئکرانی Haybn mio caro amico

آلتی دانه قووارتندن مرکب انخافله اوده دی حتی ، مذکور اثراری بر کون موزار ایله برلکده چالیدیلر : بو اجتماعده هایده ن یکنجی کان ، (موزار) آلتو ، خارق العاده و یرتواوز (دیتورسدورف) برنجی کان ، مشهور (وائفال) ویولونسل چالاشدی . نه امثال سز بر موسیقی دگی ؟ بالآخره دوستلرندن بر مادامه یازدنی مئنه بلرده ، و یانه یه عائد مسعود کونلری ، نه قادر طانی ، نه قادر نشئلی ، نه قادر متحررانه افاده لر له خا . درلاتیر . او مکتوبلرده احبابلرینه قارشو اولان حسرتندن طوتکیزده



هایده ن فاهل مایسترو ایکن ، غالا قوستومیه ییشله ن شکرله م لره ، باسته لره ، ایچیان اوئفیس ایچکیله قادر هر شیک بخی واردر . او طانی کونلرک اوچوب کیدیشندن نه بویوک تله فزله بحث ایدر ..

بلاآرام چالیشوردی . ئهسته رازده کی ساکن سئهلری ظرفنده ، سنده ، وسطی اوله رق ۳ - ۹ سه نفونی ، کوچوک اورکستره ایچون بر سورو تنوعات ، سه رده نادر ، آرمونی دینیلن موسیقی طاقلری ایچون بارجه لر ، قوارته لئ ، صوناتلر ،

هایده نک سئهلری نه قادر ساکن و ولود کچوردی . سیرایدکی مراسم ایجاباتی ، دعوتلر ، ضیافتلر ، زیارتلر ، هر نوعدن موسیقیلر یازمئنه وسیله لر حاضر لایوردی . شهرتی بوتون اورویایه یایلدی . سیرایدن طیشاری چیقمه یینی حالده اثرلرینه فرانسه دن ، پروسیا سیرایندن ، ایتالیا ن ، حتی اسپانیا دن طالبلر جقچور ، هر طرفدن دعوتیلر آلیوردی . کوندردیکی اثرلرک مقابلی اوله رق ده ذی قیمت

طاشلر ، مجوهرلر ، حتی بر دفعه سنده ابکی آلتی ظریف بر آربه آلدی . پرنس ده معا شتی ۷۸۲ فلورینه جیقسه رمشدی ، اونلکه افتخار ایدیوردی . بله یلکی کنجیه موسیقیشناسلرک اوزاقلردن هایده نک دوستلرندن استفاده یه قوشیولردی . موزاره هایده نندن استفاده یئتد . بکی اعتراف ایشدر . (به تووه ن) ده دوستلرندن بر مدت استفاده ایشدر . شخصیتیه جهان حرمت ایدیوردی . هایده ن ، مشغله لری آره سنده عائله سی هیچ ونوتیو ردی . . آره صره اونلری زیارته کیدردی . روهر اوهرامق ایچون

برکول ساحلی دولاشیق کافی ایدی . بر آره کوچوک موسیقیشناس قرده شتی ده سرایه آلدیردی .

هایده ن ، بالخاصه ایتالیا یه قادر سیاحت ایچکی چوق ایسته دی ، فقط ویانه دن اوتیه کیده مدی . ۱۷۸۶ ایله ۱۷۹۰ آره سنده ، قیش موسملری کلنجه ویانه کیدرلدی . اورکستره سی ایله برابر اوراده نام بیراقدی . اطرافنده کنج دهالرک یتشدیککی کورمکدن بویوک بر ذوق دیویوردی . چونکه خیرخواهدی . بو دهالردن بری

بوتون آلتر اومولوق بر شگده فاديهز تونك (دومينات)
 پردهي اوزونده برين قرار ورمشدر . اژدوام ايديوردي .
 برايكي دقيقه صوكر ، برنجي (اوپوا) نك وايكنجي (فور) ك
 پوپيتريك مولمري سونديرهك يواشجه سالوندن چيقدقولي
 كورولدي . او آه قاز ساكن دوان (باسون) ، صانكه اوايكي
 آلك برني طومقي ايستدي ، ايكنجي كان ايله برلكده عيني
 سس اوزونده برري آرقه سنه ايكي دفعه سسلندي ، فقط نادم
 اولش كي اوده صوصدي ، مولمري سونديردي و چيقد .
 يواش يواش بوتون مولمري سوندي ، بوتون موسيقشاسلر چيقدلر .
 ميدانده يالكر پرسك اوقدر سويدي . برنجي كان «طوماسيني»
 ايله بر ايكنجي كان قلمشدي . او ايكي استاد ، ياريم آيديتاق
 اورته سنده آغير ايتنلره يابري چكيورلدي . بر آز صوكر ،
 كيجه نك سسملر ليك اورته سنده ، او «صورديني» ، صوك تالان
 ومهر نغمه لرده اولدي . هايدن چيقمه حاضر لانيوردي . فقط
 قورقورلدي . . . چوق شكر پرس حقمزاق ايندي . بو چوق
 حساس حركت صغتكوانه معناسي آكلادي ، هايدني چاغيردي ،
 و «آكلادم» ديدى ، يارين سربستسكز . . . وداع مەفوني
 آلمانباده ، لوندرده وبارسده خارق العاده برشهرت قازاندي .
 يارسده عينا آكلادينه كي چالديلر ، هايدن ، نظيره اوله ورق بالا آخر
 برده عودت مەفوني يازمشدر . فقط مع الاسف اوراق بدر .
 هايدنك چوق نيكيين بر طبعي واردى . هر شئه رغماً ،
 صوكرادن ، اسكي سەلرني دايما طاتي طاتي خاطر لاشدر .
 اوسنلردن دايما «نه بختيار كونلردى !» ديه بحث ايتشدي . .
 هر ياشي توكل ايله قارشيلامني ، دايما شئه اينجده ياشامني بيله مشدر .
 حتي ، قلباً متأثر بولوندي آلترده بيله . .

ايسته ، عمرينك اوتوز سەسنه بو قازان بختيار كچيردكن
 صوكر ، چوق حرمت ايتديكي صنعت آشنا پرس اولدي .
 كان نيكي پرس ايسه ، اوجاكي موسيقي حياتي سونديردي . يالكر
 هايدن ايله باش كاننيك معاشلرني كسمدي . اونلر سريده اجرائي
 صنعت ايتيه چكلردى ، فقط تخصيصاتلرني منتظم آله چكلردى .
 هايدن كندينه بر او آرايوردي . . . بركون بولده كيدركن
 ياتنه طابديني بر ذات ياقلاشدي ، و «بن لوندرملى صالوموم»
 اورادن بورايه قازاو سزي كورمك ايچون كلدم ، سزي برلكده
 لوندره كوتوره جكم» ديدى ، هايدن ، بو دعوي ايتاليا و فرانسه دن
 آلدني دعوتلره ترجيح ايتدي . ياشي اللي طقوز اولمشدي .
 پارس ۳ كانون اول ۱۸۲۵

ميفال زاده

محمود راعب

مەنوه تلر ، پرسك چالديني باويتون چالغيسنه (برنوع ناديه
 كان) مخصوص يستلر يازيوردي . پر باشنه ، قونسلرلي
 وتجارخانه لري دويوراجق سرمايلر حاضر لانيوردي . شهرتي شايان
 حيرت بردوجيني بولمشدي : اژلري ۱۷۶۴ ده با سده ، ايرتسي
 سنه آمستردامده ، ۱۷۶۹ ده ويايه باسيلمه باشلاندي . ۱۷۸۱
 تاريخنده بارسك «قونسر ايسپريتونهل» مديري (غروس) ،
 فرازم موسيقشاسلري نامنه ، بوتون يكي اژلرني فرانسه
 كوندرمى ايچون هايدنه براسترحانمه كوندوريوردي . .
 رافسان بوقادار اژ چيقاره بيلمك ايچون ناصل چالشملي در ؟
 بونك تصوري بيله انسانك باشي دوندوريور . . هايدن ، هر
 صباح ساعت آتنده قاهار ، نشئي نشئي هاز كينيير ، قولارني
 ظريف ايش قولقلرني طاقار ، هنوز شغلر سوكر كن پانوسنك
 باشنه او طوبرور ، اوكله يكي وقتنه قدار متادياً يازاردى . عي الاكثر ،
 يازيلان هر ايكي اثر ، اوكله دن صوكر پرووا ايديلر و آقسام
 چالنيوردي . هر كوناك قونسلرلي ، هفتده ايكي كون ، كيجه قونسلرلي ،
 اوپوا تمثيلاري ، مقن مشغللرني تشكيل ايديوردي . . آره
 صره ده ، ديكلمك مقصديه طيشاري چيقاردى ، شاتو جوارنده
 اوزون ياك كرتيلر ياباردى . هنوز قونت مورزنه ياننده ايكن
 بركون آتايه كزمكه چيقمش ، فقط ناصله بردن برده حيوانله
 برابر يوزاوستي قاتلانيورمشدي . اوكوندن برى آتە يينمكه
 توھلى ايدى . . نوي زيلده كولي بايق آوينه ، جوار اورماتلر
 ايسه سلاح آوجيقله چوق مساعددي . هايدن بوفرستلردن
 استفاده ايدردى . سلاح قولالقمده مهارتي واردى . بركون
 بر آتشده اوج طاخ طاوغي اوره ورق جمله سني ايمراطوريجه نك
 امرينه آماده ايتديكي ، واونك آرقه سنندنده حضورده الكاني
 اژلرلرلن بر قاجني چالديني دايما كيفله آكلامشدر . .

شبهه سز كرك هايدن ، كرك ارقداشلري چوق منتظم
 وساكن بر حيات پاشايورلدي . فقط ، بر اعتبارله ده چوق
 صيقيلورلدي . استوهاز سراي اونلر ياليزلي بر بحس كي
 كليوردي . چونكه ، كنديلرينه آز حريت وريليوردي . صيق
 صيق اذني چيقاميورلدي . هايدنك «وداع» اسلي اثرينك
 بو حاللاره علاقه دار بر حكايه سي وارد (۱۷۷۳) . (آديو)
 مەفوني ، اك اول پرده نسلك حاضر بولونديني برفونمرده
 چالينمشدي . فقط ، هر شيدن اول اژده قولالانلان فنا غير
 مستعمل فاديه زمينور ، غاي غير ماول بر حادئ تشكيل ايديوردي .
 چالينش طرزي دم براوقادار غريب كيدي : بر قاج باطونه صوكنده